

VÝZVA K PŘEDLOŽENÍ FAKTICKÝCH PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ DOPADŮ	
NÁZEV INICIATIVY	Ekodesign – samostatná bezucpávková oběhová čerpadla a bezucpávková oběhová čerpadla integrovaná do výrobku (přezkum požadavků)
PŘÍSLUŠNÉ GR (ODPOVĚDNÉ ODDĚLENÍ)	GR ENER, oddělení B3 – Budovy a výroby
PRAVDĚPODOBNÝ DRUH INICIATIVY	Prováděcí nařízení Komise (ekodesign)
PŘEDBĚŽNÝ HARMONOGRAM	Přijetí se očekává do třetího čtvrtletí roku 2026
DALŠÍ INFORMACE	https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list/circulators_en
Toto počáteční posouzení dopadů slouží pouze k informačním účelům. Nepředjímá konečné rozhodnutí Komise o tom, zda tato iniciativa bude pokračovat, ani o jejím konečném obsahu. Všechny prvky iniciativy popsané v počátečním posouzení dopadů, včetně harmonogramu, se mohou změnit.	

A. Politické souvislosti, vymezení problému a kontrola subsidiarity
Politické souvislosti Ecodesign napomáhá k plnění Dohody o čistém průmyslu¹ a Akčního plánu pro dostupné ceny energie². Ekodesign již dlouho podporuje oběhové hospodářství a posiluje jednotný trh EU s výrobky spojenými se spotřebou energie. Jeho provádění značně snižuje výdaje spotřebitelů za energie, zvyšuje energetickou bezpečnost EU tím, že snižuje spotřebu primární energie a závislost na dovozu. Rovněž snižuje emise skleníkových plynů, čímž nákladově efektivním způsobem zmírňuje změnu klimatu díky tomu, že ušetřené náklady na energii převažují nad nezbytnými investicemi. Stávající opatření je třeba pravidelně přezkoumávat, aby se zajistilo, že budou i nadále relevantní, efektivní a účinná s ohledem na vývoj technologií a trhu a s ohledem na zjednodušení. Nejnovější pracovní plán Komise pro ekodesign³ zahrnuje přezkum stávajícího opatření v oblasti ekodesignu u bezucpávkových oběhových čerpadel (nařízení (EU) č. 641/2009). Obecně tento pracovní plán rovněž zdůrazňuje, že ekodesign a označování energetickými štítky by měly více přispívat k oběhovému hospodářství, například systematictější řešením otázek souvisejících s účinným využíváním materiálu, jako jsou trvanlivost, opravitelnost a recyklovatelnost. Hodnocení V rámci přezkumu opatření v oblasti ekodesignu oběhových čerpadel se v hodnocení posoudí, do jaké míry je toto opatření úspěšné při dosahování zamýšlených cílů nebo v pokroku při jejich plnění. Důraz bude kladen na tři hodnotící kritéria stanovená v pokynech ke zlepšování právní úpravy, tj. na to, zda byla opatření účinná, účelná a relevantní. Rovněž se prozkoumá vztah mezi použitými zdroji a dopady nařízení, přičemž se zohlední náklady a přínosy pro různé zúčastněné strany. Subsidiarita a přidaná hodnota EU nebudou podrobně zkoumány: vzhledem k tomu, že posuzovaná opatření jsou sekundárními právními předpisy, má se za to, že tyto aspekty byly řešeny při přípravě hlavního aktu. Hodnocení se bude týkat celé EU a zhodnotí stav od vstupu nařízení v platnost až do současnosti. Problém, který má iniciativa řešit V roce 2009 přijala EU opatření v oblasti ekodesignu oběhových čerpadel, které stanoví přísné požadavky na energetickou účinnost oběhových čerpadel uváděných na trh EU. To vedlo k transformaci trhu, která umožnila významné úspory energie: v roce 2020 spotřebovávala nová oběhová čerpadla přibližně o 50 % méně energie než neúčinné předchozí modely, což vedlo k ročním úsporám elektrické energie ve výši přibližně 23 TWh, což odpovídá 11 Mt ekvivalentu CO₂ ročně. V roce 2016 byla zahájena přezkumná studie, která určila prostor pro další zpřísnění požadavků na energetickou účinnost (tj. snížení mezní hodnoty indexu energetické účinnosti oběhového čerpadla), které by do roku 2030 v nejlepším případě přineslo mírné potenciální dodatečné úspory ve výši přibližně 3 TWh/rok a finanční úspory pro konečné uživatele v hodnotě 0 % až 5 % nákladů životního cyklu výrobku⁴. Výsledky studie byly předloženy na konzultačním fóru o ekodesignu a označování energetickými štítky v

¹ COM(2025) 85 final.

² COM(2025) 79 final.

³ https://energy.ec.europa.eu/ecodesign-and-energy-labelling-working-plan-2022-2024_en

⁴ Review study on Circulators (Přezkumná studie o oběhových čerpadlech), závěrečná zpráva, duben 2018, k dispozici zde: <https://www.ecocirculatorsreview.eu/documents.htm>

červnu 2019. Několik zúčastněných stran vyjádřilo názor, že i když jsou odhadované dodatečné úspory poměrně skromné, tento potenciál by neměl být opomíjen. Na druhé straně zúčastněné strany z odvětví vyjádřily obavy, které se například týkaly dopadu na oběhová čerpadla integrovaná do výrobků, které by v některých případech mohly vést ke změně designu výrobků (tepelných spotřebičů). Někteří členové konzultačního fóra rovněž zdůraznili, že je třeba omezit možné obcházení pravidel, např. využívání mezery v pravidlech v souvislosti s možnou výjimkou pro oběhová čerpadla dodávaná jako náhradní díly. Byla rovněž zdůrazněna potřeba zlepšit požadavky na informace s cílem zajistit větší transparentnost parametrů, které ovlivňují energetickou účinnost oběhových čerpadel, např. výkon hlavy, průtok, hydraulický výkon a elektrický výkon při plném a částečném zatížení. Posouzení dopadů bylo zahájeno v návaznosti na konzultační fórum, jehož cílem bylo tyto možnosti dále analyzovat. V roce 2019 se však pokrok zpomalil v důsledku jiných konkurenčních priorit (a dále se zpozdil v důsledku pandemie COVID-19). Navzdory těmto výzvám byl v průběhu celého procesu udržován nepřetržitý dialog se zúčastněnými stranami. Další úvahy byly rovněž začleněny do návrhu posouzení dopadů na základě příspěvků zástupců průmyslu a členských států, mimo jiné jde o: - stanovení požadavků oběhového hospodářství nad rámec omezeného opatření navrženého v přezkumné studii (tj. dostupnost náhradních dílů nebo požadavky na informace k usnadnění opětovného využití kritických surovin, např. prvků vzácných zemin v motorech s permanentními magnety). - Rozšíření oblasti působnosti na oběhová čerpadla pro pitnou vodu (používaná pro domácí/užitkovou teplou vodu, která představují přibližně 10 % trhu prodeje oběhových čerpadel) se zvláštními požadavky na energetickou účinnost.
Základ pro intervence na úrovni EU (právní základ a kontrola subsidiarity)
Právní základ
Směrnice o ekodesignu (směrnice 2009/125/ES) vychází z článku 114 Smlouvy o fungování Evropské unie, který je právním základem opatření pro fungování jednotného trhu. Prostřednictvím směrnice o ekodesignu Evropský parlament a Rada udělily Komisi legislativní mandát k regulaci vlivu výrobků spojených se spotřebou energie na životní prostředí, a zejména jejich energetické účinnosti.
Praktická potřeba opatření na úrovni EU
Právní předpisy EU týkající se těchto výrobků vyžadují, aby Komise s ohledem na technologický pokrok příslušné právní předpisy přezkoumala. Opatření k aktualizaci těchto pravidel lze přijmout pouze na úrovni EU. Mohou existovat aspekty, na něž se stávající právní předpisy nevztahují a u nichž by členské státy EU mohly požadovat přijetí opatření. Pokud by EU v těchto oblastech nejednala, členské státy by si mohly stanovit vlastní pravidla pro neregulované aspekty a výrobky, která by byla kvůli složitosti technických aspektů nevyhnutelně odlišná. To by narušilo fungování jednotného trhu.
B. Cíle a zvažovaná opatření
Hlavním cílem je více přispět k energetické účinnosti a snižování emisí CO₂, jakož i nákladově efektivním způsobem dosáhnout vysoké úrovně ochrany životního prostředí a spotřebitelů. Posouzení dopadů konkrétně zhodnotí význam a proveditelnost následujících možností: • přísnější požadavky na oběhová čerpadla ve stávající oblasti působnosti nařízení s cílem přinést koncovým uživatelům dodatečné úspory energie a finanční úspory (např. $EEL \leq 2,0s$); • rozšíření oblasti působnosti tím, že se stanoví požadavky na ekodesign oběhových čerpadel pitné vody (např. $EEL(DW) \leq 1,10$); • rozšíření požadavků na informace (včetně výkonu hlavy, průtoku, hydraulického výkonu a elektrického výkonu při plném a částečném zatížení); • dodatečná opatření s cílem přispět k cílům oběhového hospodářství, mimo jiné začleněním požadavků na dostupnost náhradních dílů; • odstranění mezer v pravidlech, např. mezery v souvislosti s možnou dočasnou výjimkou pro oběhová čerpadla dodávaná jako náhradní díly (např. lepší definicí oběhových čerpadel dodávaných jako náhradní díly a stanovením přiměřené doby trvání výjimky).
C. Pravděpodobné dopady
Pokud budou zavedeny přísnější požadavky na ekodesign, může to znamenat zvýšení nákladů na výrobek, vyšší ceny a vyšší obrát pro výrobce, velkoobchodníky a maloobchodníky. Tyto změny hospodářské činnosti by pravděpodobně vedly ke srovnatelným změnám v zaměstnanosti. Hlavní dopady těchto výrobků na životní prostředí vyplývají ze spotřeby energie ve fázi používání. Nižší spotřeba energie sníží související dopady na životní prostředí, náklady pro spotřebitele a obrát odvětví dodávek energie. Požadavky na energetickou účinnost budou směřovat k dosažení co nejnižší úrovně spotřebitelských nákladů

během celého životního cyklu, takže úspory nákladů budou mít tendenci kompenzovat růst cen výrobků. Další environmentální požadavky by mohly zvýšit počáteční náklady. Ekonomické dopady požadavků ovlivňujících životnost výrobků budou záviset na tom, zda se spotřebitelé rozhodnou životnost výrobku prodloužit (např. opravou), a na nákladech, které s tím souvisejí. Prodloužená životnost povede ke slabšímu prodeji výrobku a nižšímu obratu. Neočekává se, že by byla ovlivněna konkurenceschopnost výrobců ve stejném segmentu trhu a ve stejné cenové hladině. Je tomu tak proto, že požadavky se budou vztahovat na všechny rovnocenné výrobky. Dopady by se mohly projevit v případě specializace na konkrétní segment výrobků nebo na určitou cenovou hladinu. Neočekává se, že změny obratu změní ziskovost podniků.
D. Nástroje zlepšování právní úpravy
Posouzení dopadů a hodnocení
V rámci této iniciativy bude provedeno souběžné hodnocení a posouzení dopadů, které bude podkladem pro rozhodnutí Komise. Budou vycházet z již provedené rozsáhlé přezkumné studie. Očekává se, že Výbor pro kontrolu regulace dané hodnocení a posouzení dopadů přezkoumá ve třetím čtvrtletí roku 2025.
Konzultační strategie
Cílem konzultace je podat informace veřejnosti a zúčastněným stranám a požádat o zpětnou vazbu k zamýšlené iniciativě. Při vypracovávání přezkumné studie se vedly rozsáhlé konzultace se zúčastněnými stranami a odborníky (vnitrostátními orgány, skupinami spotřebitelů, výrobci, normalizačními organizacemi a environmentálními nevládními organizacemi). Přezkumná studie byla předložena a projednána s konzultačním fórem pro ekodesign a označování energetickými štítky v červnu 2019 za účasti členských států, průmyslových sdružení a zástupců občanské společnosti. Všechny příslušné dokumenty, včetně zápisů, prezentací a příspěvků zúčastněných stran na zasedáních, byly spolu se závěrečnou zprávou zpřístupněny online.
Proč se konzultace koná?
Konzultace má zúčastněným stranám nabídnout možnost: - informovat o svých zkušenostech s prováděním stávajících pravidel pro bezucpávková oběhová čerpadla; - vyjádřit své názory nebo konkrétní návrhy týkající se nejdůležitějších možností, které byly zjištěny pro posouzení dopadů a - poskytnout další informace o vývoji na trhu nebo technologickém vývoji, ke kterému došlo od předchozí analýzy.
Cílová skupina
Odborníci a zástupci všech relevantních zúčastněných stran, mimo jiné výrobci, spotřebitelské nebo ekologické organizace, maloobchod nebo opravárenské podniky, vnitrostátní orgány a soukromé osoby a jiné.